

Αποτελέσματα 1ης Έρευνας Συγκυρίας

Κέντρο Στήριξης Επιχειρηματικότητας Δήμου Πειραιά

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ταυτότητα της Έρευνας

Χρόνος διεξαγωγής: 12.2020 – 1.2021

Μεθοδολογία: Χρησιμοποιήθηκε δομημένο ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις: i) κλειστού τύπου ii) μιας απάντησης και iii) πολλαπλών επιλογών. Στις ερωτήσεις απάντησαν εκπρόσωποι των εταιρειών του δείγματος.

Μέθοδος συλλογής στοιχείων: Τηλεφωνική επικοινωνία ή αποστολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) του διαδικτυακού συνδέσμου <https://forms.gle/9HyB6ozRaGw1Q8zYA> και ηλεκτρονική συμπλήρωση του ερωτηματολογίου στην ειδική πλατφόρμα.

Δείγμα: 300 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Πειραιά .

Σκοπός: Η διερεύνηση της τρέχουσας συγκυρίας, τα προβλήματα και τις προσδοκίες των επιχειρήσεων του Δήμου Πειραιά σε μια δύσκολη χρονική περίοδο για την ελληνική οικονομία λόγω των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης του COVID -19.

2. ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ 1^{ΗΣ} ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

Το έτος 2020 αποτέλεσε μια δύσκολη χρονική περίοδο τόσο για την ελληνική όσο και για την παγκόσμια οικονομία. Μετά από μια πολυετή οικονομική ύφεση (2008-2016) η ελληνική οικονομία έρχεται ξανά να αντιμετωπίσει τις αρνητικές επιδράσεις της υγειονομικής κρίσης του Covid -19 και των μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης του. Η εφαρμογή 2 εθνικών απογορευτικών (lockdown), η αναστολή λειτουργίας των επιχειρήσεων σε ζωτικούς κλάδους της οικονομίας (Τουρισμός, Εστίαση, Λιανικό Εμπόριο, Ψυχαγωγία, Μεταφορές, κλπ.), η μείωση της καταναλωτικής ζήτησης και η αύξηση της ανεργίας δημιούργησαν νέες συνθήκες σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, η ένταση των οποίων θα εξαρτηθεί από την αποτελεσματικότητα του εμβολιασμού κατά του ιού τη χρονική διάρκεια της πανδημίας και τα αντίστοιχα μέτρα της πολιτείας.

Η 1η έρευνα παρακολούθησης της συγκυρίας εστιάζει στην ανάλυση των εκτιμήσεων και των προσδοκιών των επιχειρήσεων σχετικά με την πορεία της δραστηριότητάς τους τόσο κατά το 4^ο τρίμηνο του 2020 όσο και κατά το 1^ο τρίμηνο του 2021.

Στο πλαίσιο αυτό, οι επιπτώσεις της πανδημίας δείχνει να επηρεάσει ανάλογα τις εκτιμήσεις και τις προσδοκίες των επιχειρήσεων με εμφανή την σφοδρή **επιδείνωση** του επιχειρηματικού κλίματος. Ειδικότερα, οι **εκτιμήσεις** των επιχειρήσεων για την μέχρι τώρα πορεία των υπό εξέταση μεγεθών διαμορφώνουν (κατά κύριο λόγο) ιδιαίτερα αρνητικά ισοζύγια απαντήσεων γεγονός που υποδηλώνει ότι οι αρνητικές αποκρίσεις υπερτερούν των θετικών με σημαντική διαφορά.

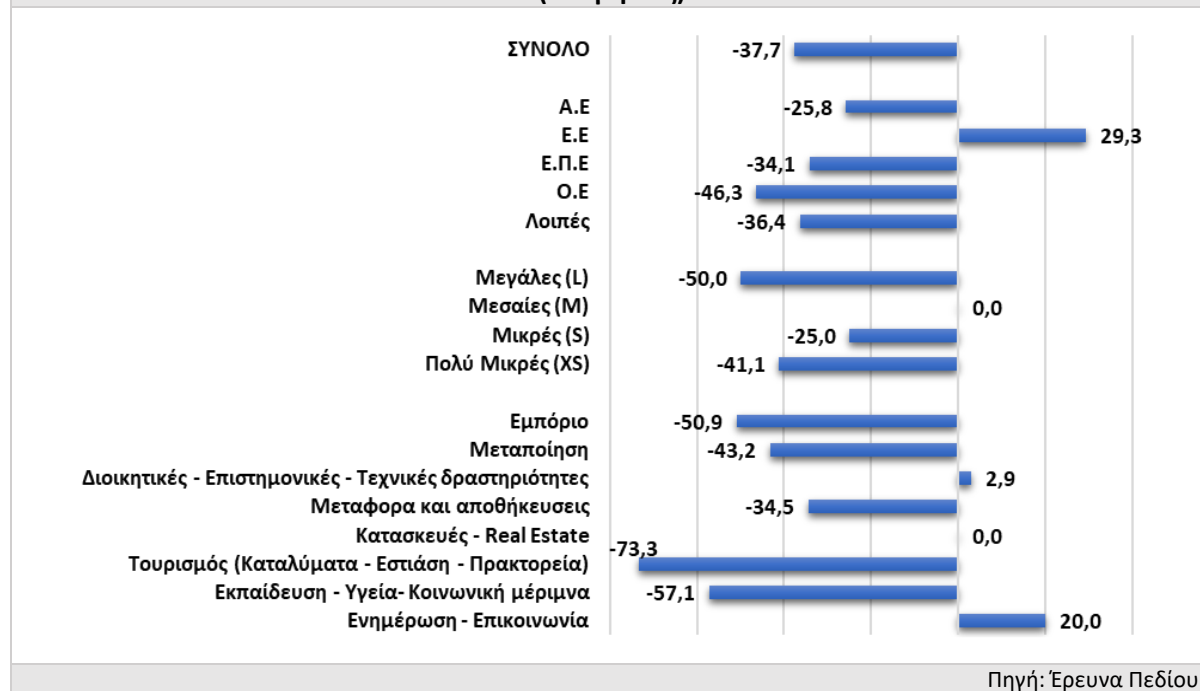
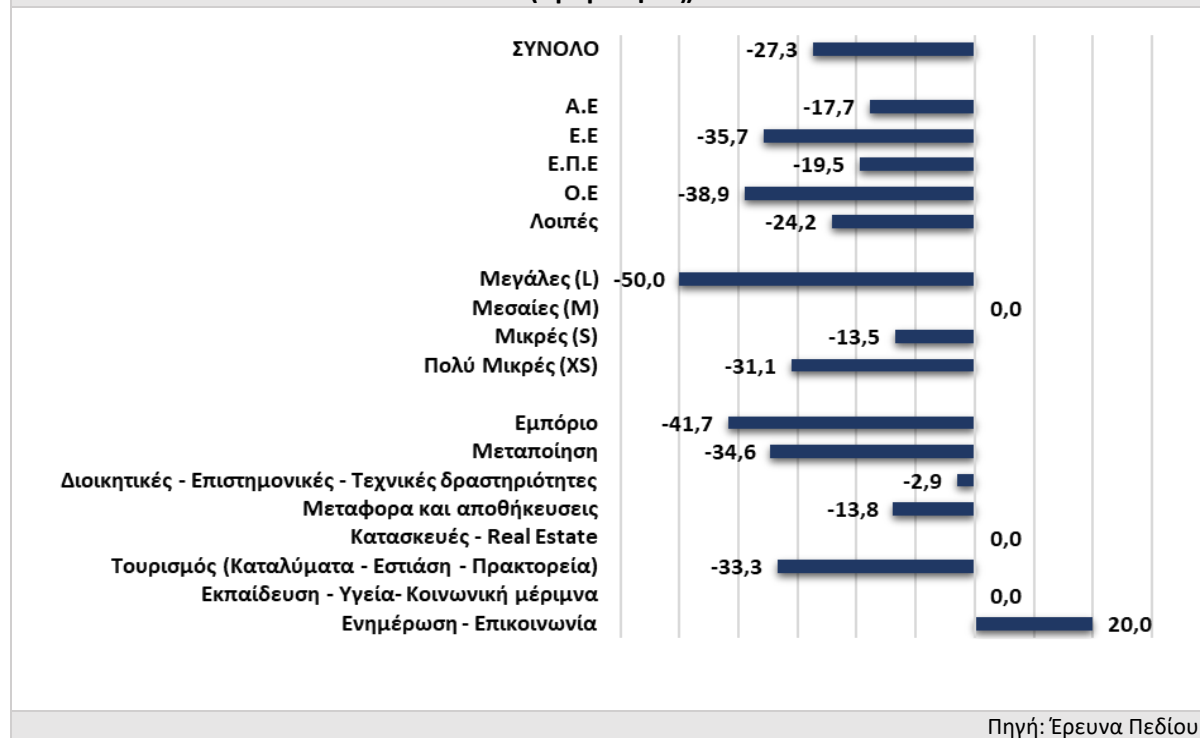
Συγκριτικά με τις εκτιμήσεις, οι **προσδοκίες** των επιχειρήσεων για το άμεσο μέλλον διαμορφώνουν ελαφρώς πιο ευνοϊκό κλίμα, με τα σχετικά ισοζύγια απαντήσεων να σημειώνουν οριακή αποκλιμάκωση στις περισσότερες περιπτώσεις δεικτών εξακολουθώντας ωστόσο να διαμορφώνονται -κατά κύριο λόγο- σε αρνητικά επίπεδα.

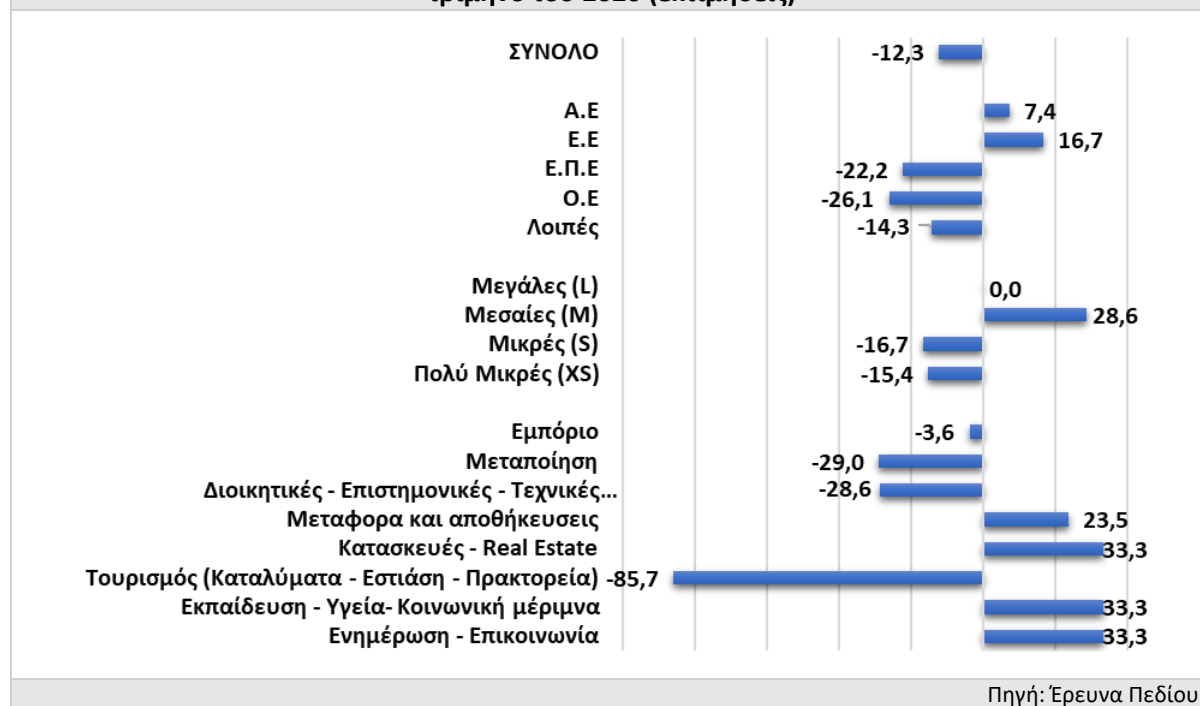
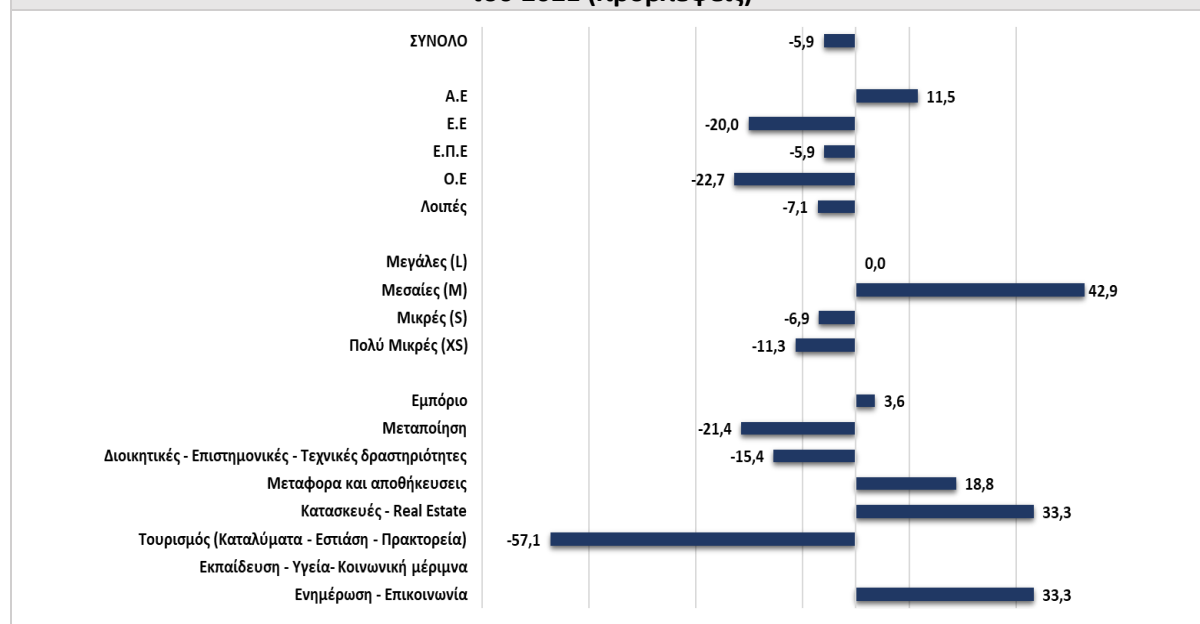
Τα κύρια ευρήματα της έρευνας είναι τα ακόλουθα:

1. Πωλήσεις

Εξειδικεύοντας, οι εκτιμήσεις σχετικά με την πορεία της επιχειρηματικής δραστηριότητας **σε όρους αξίας πωλήσεων** αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα επιδείνωσης του επιχειρηματικού κλίματος, με τα σχετικά ισοζύγια απαντήσεων να διαμορφώνονται σε ιδιαίτερα αρνητικά επίπεδα. Απαισιόδοξες καταγράφονται οι προσδοκίες των επιχειρήσεων και για το άμεσο μέλλον (επόμενο τρίμηνο), με το σχετικό ισοζύγιο απαντήσεων να διαμορφώνεται και πάλι σε αρνητικά επίπεδα σημειώνοντας ωστόσο μικρή αποκλιμάκωση.

Ο εξαγωγικός προσανατολισμός των επιχειρήσεων καταγράφεται περιορισμένος, με τις επιχειρήσεις που εμφανίζουν εξαγωγική δραστηριότητα να αποτελούν τη μειοψηφία και τις **εξαγωγικές τους επιδόσεις** να κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα. Εντούτοις σχετική σταθερότητα δείχνουν οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων αναφορικά με την πορεία της **εξαγωγικής τους δραστηριότητας** το τρέχον τρίμηνο, ενώ οι προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο διαφαίνονται πιο **αισιόδοξες** με τα σχετικά ισοζύγια να διαμορφώνονται σε οριακά αρνητικά επίπεδα. Τις χαμηλότερες τιμές του δείκτη σημειώνει, όπως είναι αναμενόμενο, ο ευρύτερος τομέας του Τουρισμού λόγω του έντονου αντίκτυπου της πανδημίας στις διεθνείς αφίξεις.

Διάγραμμα 1: Εξέλιξη δραστηριότητας -σε όρους αξίας πωλήσεων- το 4ο τρίμηνο του 2020 (εκτιμήσεις)**Διάγραμμα 2: Εξέλιξη δραστηριότητας -σε όρους αξίας πωλήσεων- το 1ο τρίμηνο του 2021 (προβλέψεις)**

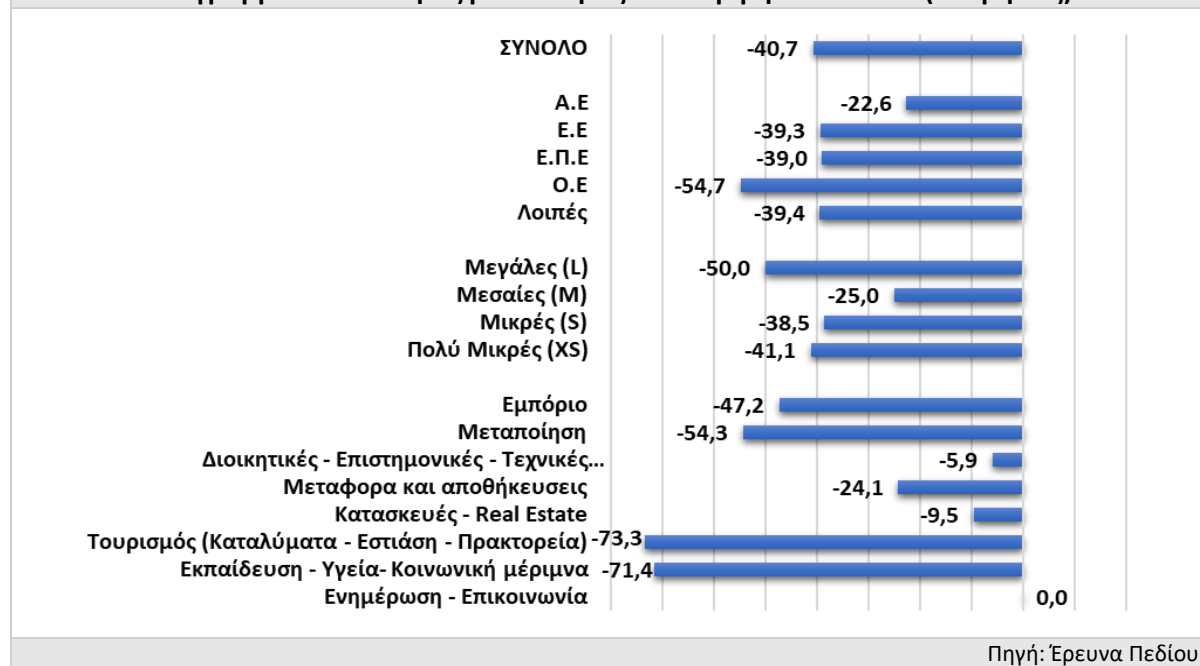
Διάγραμμα 3: Εξέλιξη εξαγωγικής δραστηριότητας σε -σε όρους αξίας πωλήσεων- το 4ο τρίμηνο του 2020 (εκτιμήσεις)**Διάγραμμα 4: Εξέλιξη εξαγωγικής δραστηριότητας -σε όρους αξίας πωλήσεων- το 1ο τρίμηνο του 2021 (προβλέψεις)**

Πηγή: Έρευνα Πεδίου

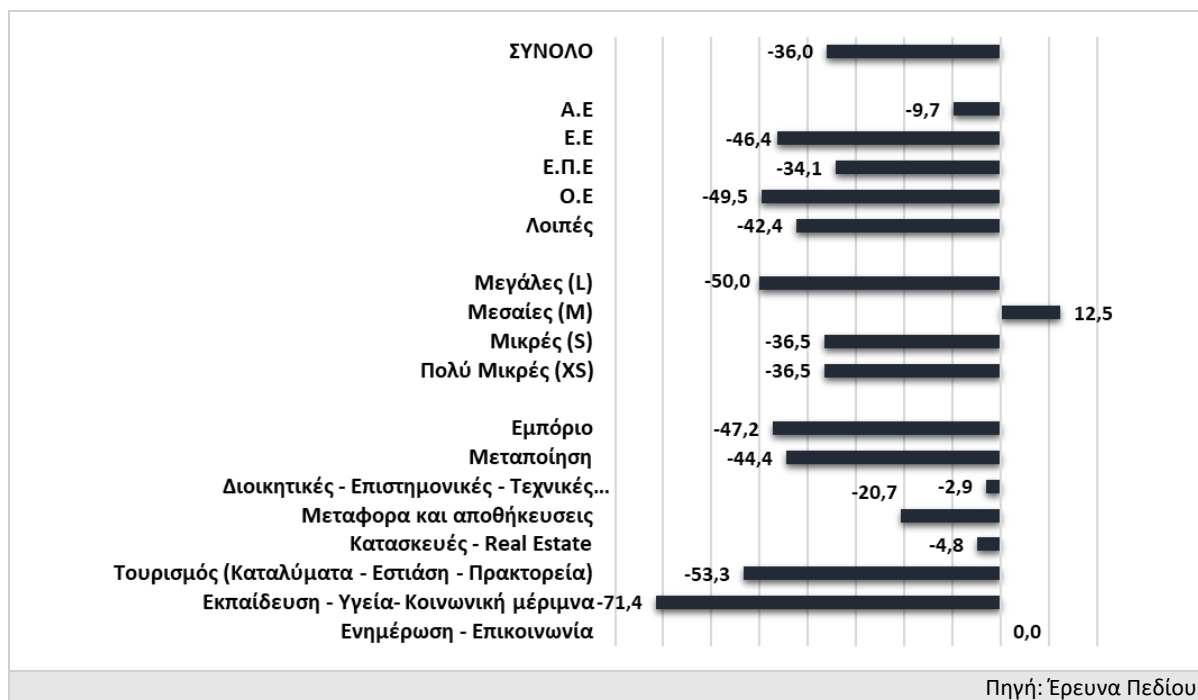
2. Συνθήκες ρευστότητας

Παράλληλα, επιδεινούμενες χαρακτηρίζονται και οι **συνθήκες ρευστότητας** για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων, τόσο για το τρέχον όσο και για το επόμενο εξάμηνο με τα ισοζύγια απαντήσεων να διαμορφώνονται σε έντονα αρνητικά επίπεδα.

Διάγραμμα 5: Συνθήκες ρευστότητας το 4ο τρίμηνο του 2020 (εκτιμήσεις)

Διάγραμμα 6: Συνθήκες ρευστότητας το 1ο τρίμηνο του 2021 (προβλέψεις)

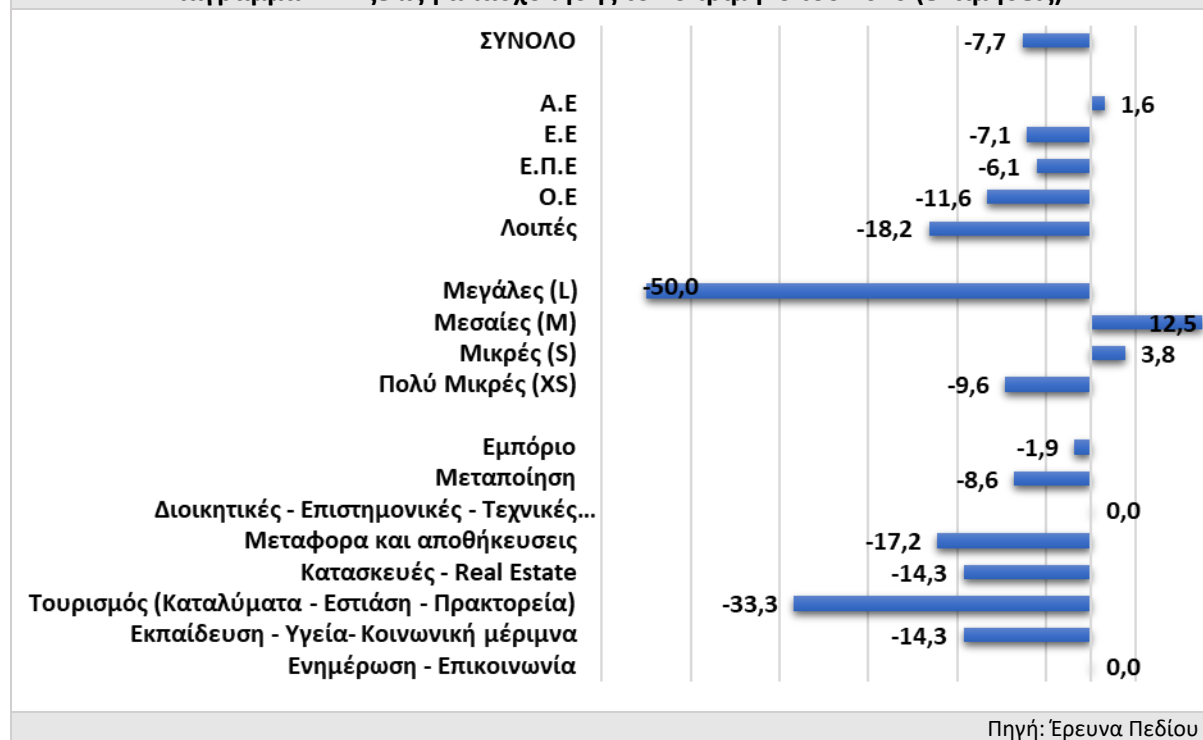

3. Απασχόληση – επενδύσεις

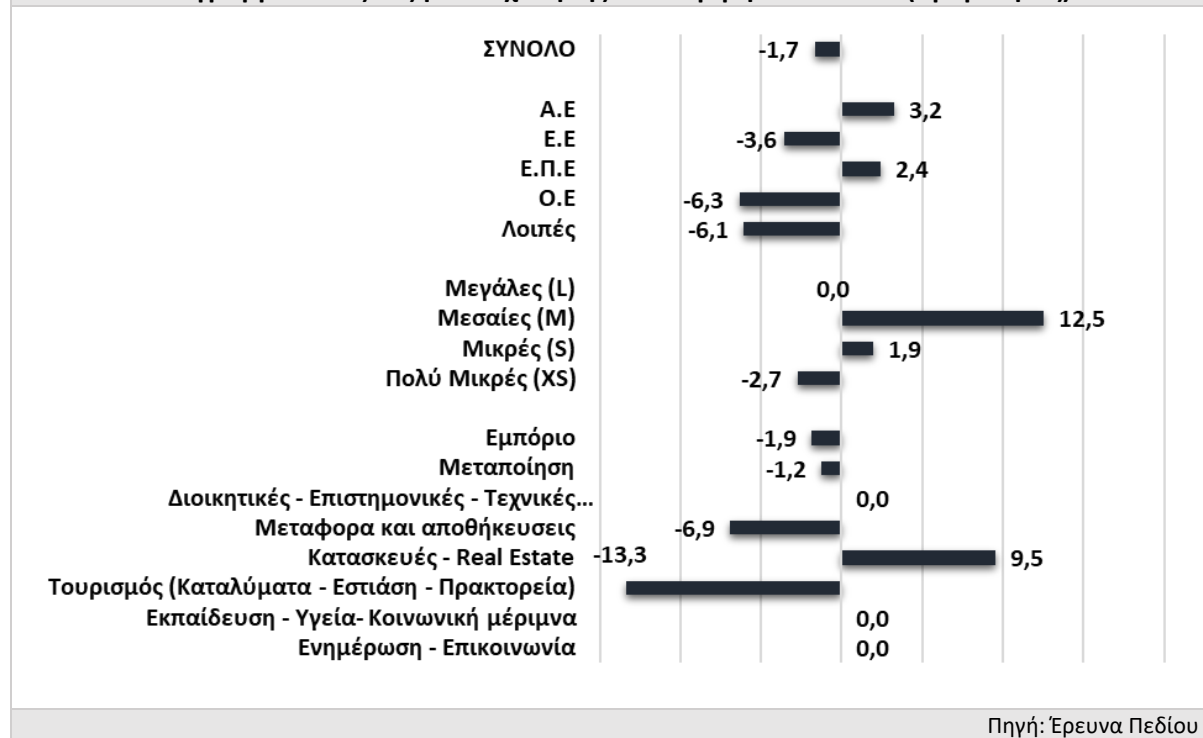
Ο **επενδυτικός προσανατολισμός** των επιχειρήσεων του δείγματος χαρακτηρίζεται σχετικά ικανοποιητικός, με 1 στις 2 επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην έρευνα να δηλώνει ότι πραγματοποίησε επενδυτικές δαπάνες το 2019. Παρόλαυτα, το ύψος των επενδυτικών δαπανών των επιχειρήσεων -ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών- χαρακτηρίζεται ιδιαίτερα περιορισμένο.

Αναφορικά με την εξέλιξη των **θέσεων απασχόλησης** και των **επενδυτικών δαπανών**, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται σε γενικές γραμμές συγκρατημένες, γεγονός που αποτυπώνεται και στους αντίστοιχους εθνικούς δείκτες συγκυρίας. Ωστόσο τα σχετικά ισοζύγια απαντήσεων σημειώνουν οριακά αρνητικές τιμές, ως αποτέλεσμα των ουδέτερων απαντήσεων που επιλέγει η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων με την επιλογή της «μείωσης» να αποτελεί τη δεύτερη πιο δημοφιλή απάντηση.

Διάγραμμα 7: Εξέλιξη απασχόλησης το 4ο τρίμηνο του 2020 (εκτιμήσεις)

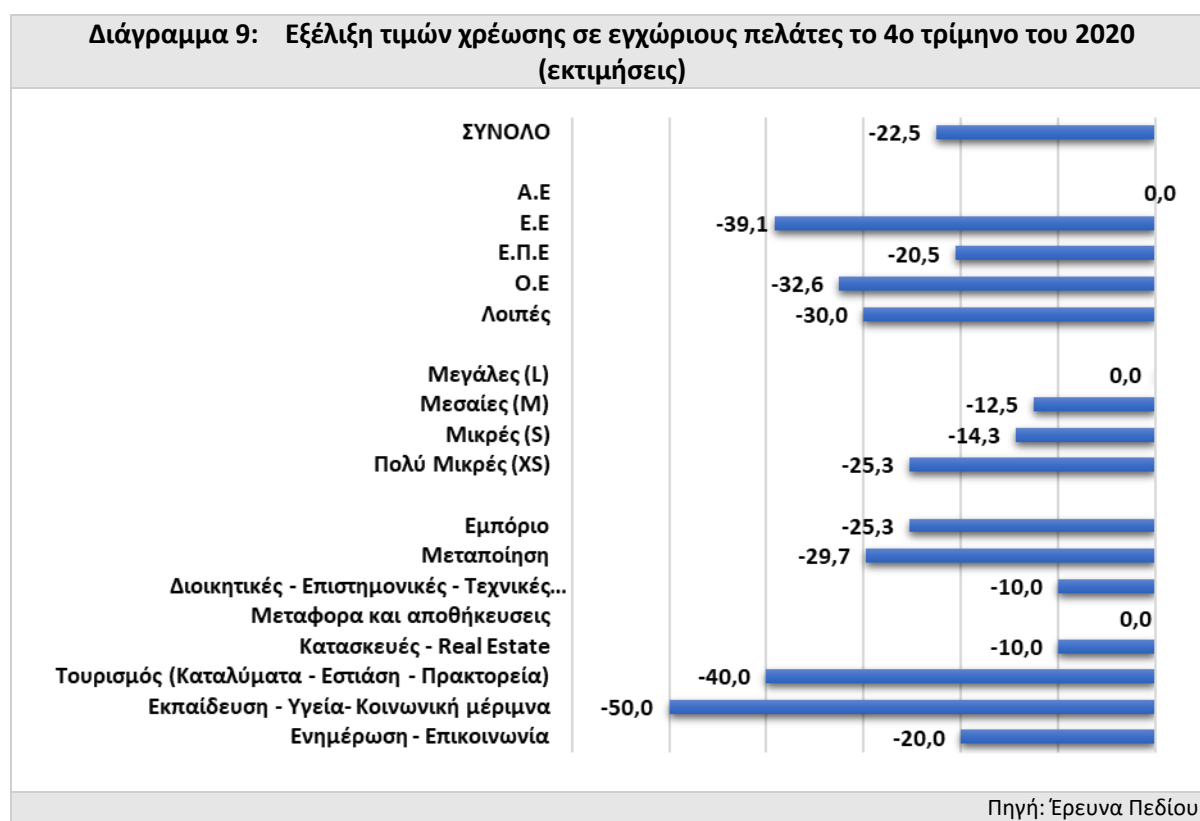

Διάγραμμα 8: Εξέλιξη απασχόλησης το 1ο τρίμηνο του 2021 (προβλέψεις)

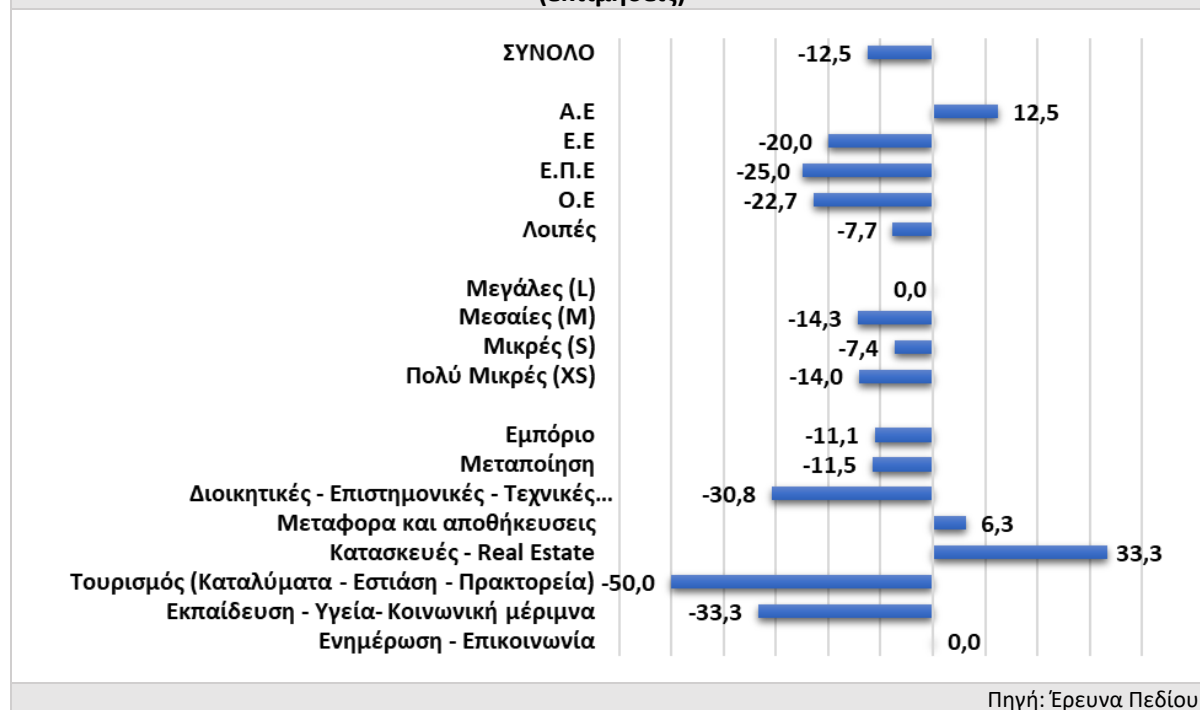

4. Τιμές χρέωσης

Αναφορικά με την **τιμολογιακή πολιτική**, προκύπτει ότι για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων οι τιμές χρέωσης παραμένουν σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου, τόσο για τους εγχώριους πελάτες όσο και για τους πελάτες από το εξωτερικό. Παράλληλα όμως, παρατηρείται η τάση της μετακίνησης των επιχειρήσεων προς την πολιτική της μείωση των τιμών σε μεγαλύτερο βαθμό στην εγχώρια αγορά και πιο συγκρατημένα στο εξωτερικό.

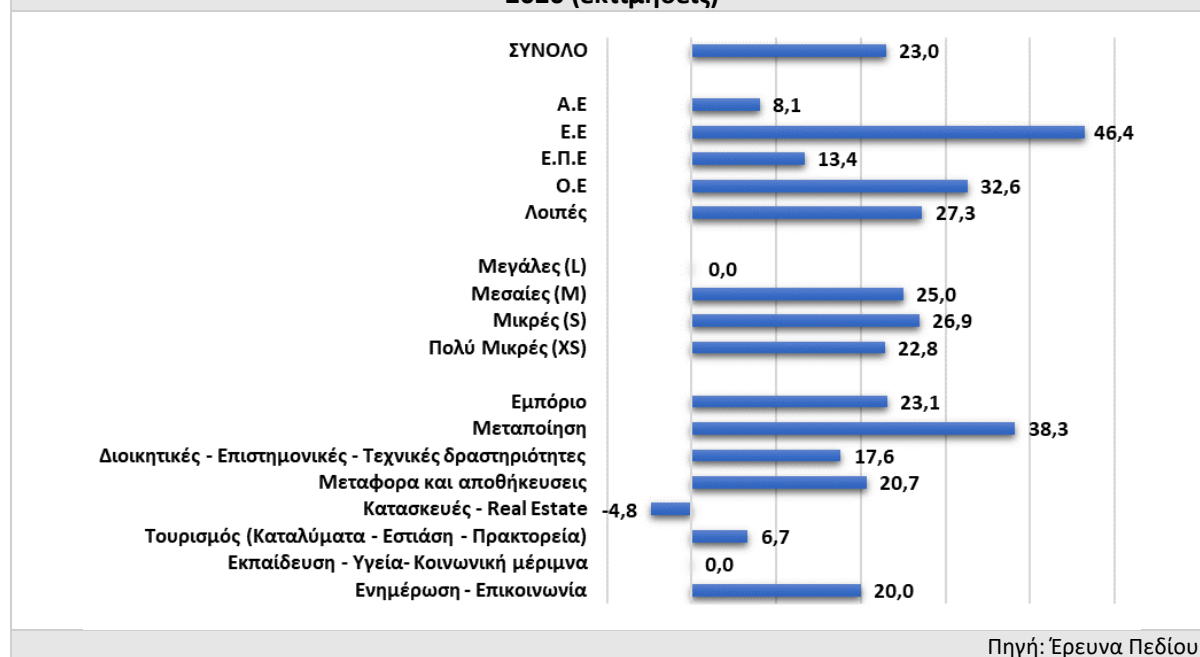
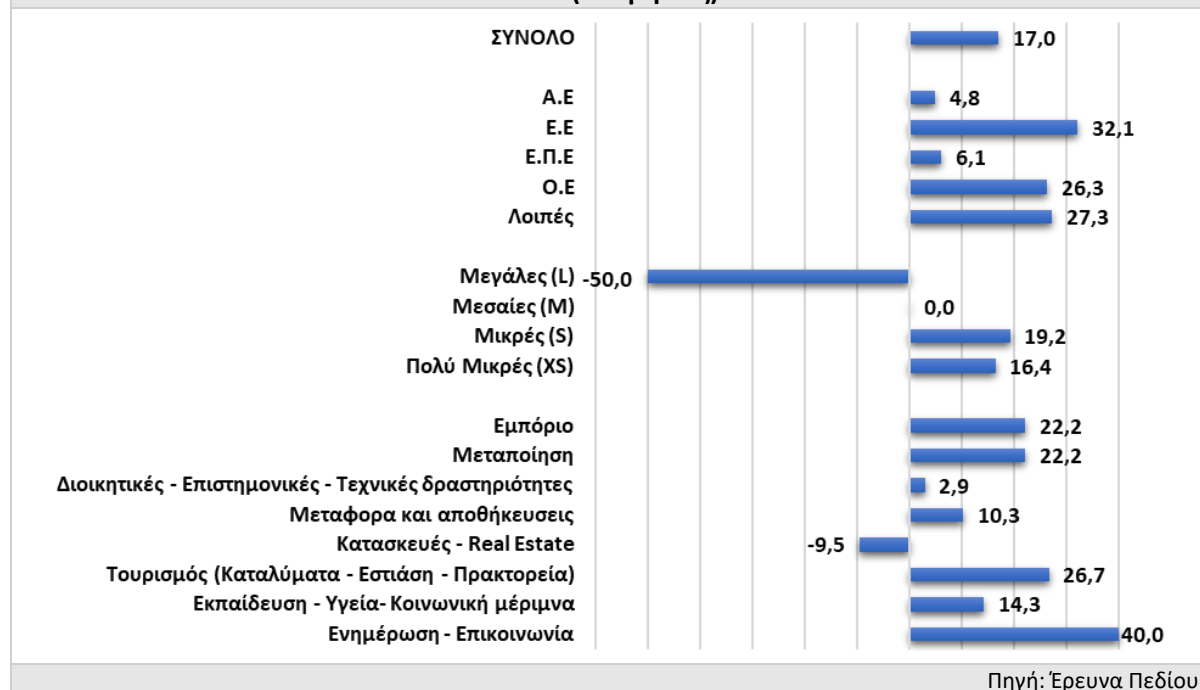

Διάγραμμα 10: Εξέλιξη τιμών χρέωσης σε πελάτες του εξωτερικού το 4ο τρίμηνο του 2020 (εκτιμήσεις)

5. Χρονικό διάστημα για την είσπραξη των απαιτήσεων και εξόφληση υποχρεώσεων

Η εξέλιξη του απαιτούμενου χρονικού διαστήματος για την **είσπραξη των απαιτήσεων** εκ μέρους των επιχειρήσεων, δείχνει σε γενικές γραμμές να προσαρμόζεται με την αντίστοιχη εξέλιξη του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί για την **εξόφληση των υποχρεώσεων** τους. Παράλληλα, παρατηρείται περεταίρω ενίσχυση των απαισιόδοξων προβλέψεων για αύξηση του χρονικού διαστήματος που απαιτείται τόσο για την είσπραξη των απαιτήσεων όσο και για την εξόφληση των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων.

Διάγραμμα 11: Απαιτούμενο χρονικό διάστημα είσπραξης απαιτήσεων το 4ο τρίμηνο του 2020 (εκτιμήσεις)**Διάγραμμα 12: Απαιτούμενο χρονικό διάστημα εξόφλησης υποχρεώσεων το 4ο τρίμηνο του 2020 (εκτιμήσεις)**

6. Βαθμός αισιοδοξίας για το μέλλον της επιχείρησης

Παρά την αρνητική συγκυρία **συγκρατημένη αισιοδοξία των επιχειρήσεων** σχετικά με την πορεία τους στο μεσοπρόθεσμο μέλλον δείχνουν τα αποτελέσματα της έρευνας με την σχετική πλειοψηφία (44,7%) των συμμετεχόντων να δηλώνουν «Αρκετά» αισιόδοξοι σχετικά με το μέλλον της επιχείρησης τους μεσοπρόθεσμα.

Διάγραμμα 13: Αποτελέσματα αναφορικά με το βαθμό αισιοδοξίας για το μέλλον της επιχείρησης

Πηγή: Έρευνα Πεδίου

7. Επιπτώσεις COVID-19

Ως σημαντικότερη επίπτωση της πανδημίας στην επιχείρηση τους οι περισσότεροι συμμετέχοντες (61,8%) δήλωσαν τη **μείωση του κύκλου εργασιών** γεγονός που δικαιολογείται από την παρατεταμένη αναστολή λειτουργίας πολλών δραστηριοτήτων της οικονομίας καθ' όλη την διάρκεια του τελευταίου έτους (2020) και την επακόλουθη μείωση της αγοραστικής δύναμης. Ακολουθεί με ποσοστό 47,5% η έλλειψη ρευστότητας και η αδυναμία πρόσβασης σε νέους πελάτες (25,6%).

Εξαιτίας της αβεβαιότητας και του έντονα ευμετάβλητου οικονομικού κλίματος, οι περισσότερες επιχειρήσεις του δείγματος δήλωσαν ότι έχουν ήδη προβεί σε οργανωτικές και λειτουργικές αλλαγές προκειμένου να ανταποκριθούν στις νέες συνθήκες που δημιούργησε η πανδημία με τον **περιορισμό των λειτουργικών δαπανών της επιχείρησης να αποτελεί** την πιο δημοφιλή πρακτική μεταξύ των συμμετεχόντων, ενώ ακολουθούν η εφαρμογή τηλεργασίας και η μείωση των τιμών των προϊόντων /υπηρεσιών. Επιπλέον η συντριπτική πλειοψηφία του δείγματος δήλωσε (71,3%) ότι αξιοποίησε κάποιο από τα **μέτρα της πολιτείας** για την στήριξη των επιχειρήσεων απέναντι στις δυσμενείς συνθήκες που επέφερε η πανδημία με δημοφιλέστερη απάντηση τη λήψη ενίσχυσης μέσω του προγράμματος Επιστρεπτέας Προκαταβολής.

Διάγραμμα 14: Κυριότερες επιπτώσεις της πανδημίας στην επιχείρηση*

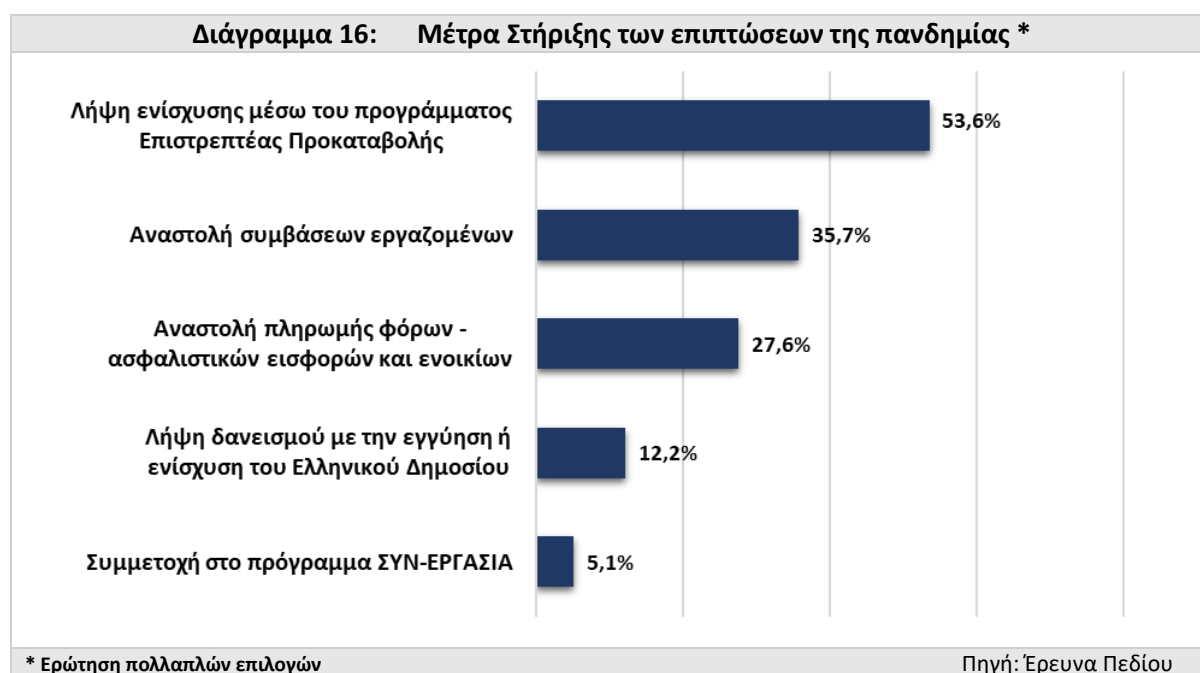
* Ερώτηση πολλαπλών επιλογών

Πηγή: Έρευνα Πεδίου

Διάγραμμα 15: Οργανωτικές αλλαγές που έχει προβεί η επιχείρηση*

* Ερώτηση πολλαπλών επιλογών

Πηγή: Έρευνα Πεδίου

8. Επιστροφή στην κανονικότητα

Τέλος, την **απαισιοδοξία** των επιχειρήσεων του δείγματος αναδεικνύουν και οι απαντήσεις αναφορικά με την εκτίμηση για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την **επιστροφή στα επίπεδα της οικονομίας πριν την πανδημία** καθώς 2 στις 3 επιχειρήσεις θεωρεί ότι η επιστροφή στην «κανονικότητα» θα πραγματοποιηθεί μετά από ένα χρόνο και περισσότερο.

